حمایت کنید

IHRights / (https://twitter.com/ihrights) #Iran (https://twitter.com/hashtag/Iran): Hossein Amaninejad and Hamed Yavari were executed in Hamedan Central Prison on ۱۱ June. Hossein was arrested… https://t.co/۳lnMTwFH۶z (https://t.co/۳lnMTwFH۶z) ۱۳ ژوئن

گزارش: دست‌کم ۵۵۱ کشته و ۲۲ مرگ مشکوک در اعتراضات یک سال گذشته

۱۵ سپتامبر اعتراضات۱۴۰۱ (/fa/tag/۳۹۰۳/)

(mailto:?subject=گزارش: دست‌کم ۵۵۱ کشته و ۲۲ مرگ مشکوک در اعتراضات یک سال گذشته&body=url:http://iranhr.net/fa/articles/۶۲۰۰/)
(https://twitter.com/intent/tweet?source=http://iranhr.net/fa/articles/۶۲۰۰/&text=http://iranhr.net/fa/articles/۶۲۰۰/ گزارش: دست‌کم ۵۵۱ کشته و ۲۲ مرگ مشکوک در اعتراضات یک سال گذشته&via=iranhr)
(https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://iranhr.net/fa/articles/۶۲۰۰/&t=گزارش: دست‌کم ۵۵۱ کشته و ۲۲ مرگ مشکوک در اعتراضات یک سال گذشته)
(/fa/print/۵/۶۲۰۰/)
به اشتراک بگذارید

سازمان حقوق بشر ایران؛ ۲۴ شهریور ۱۴۰۲: یک سال از آغاز اعتراضات سراسری ۱۴۰۱ می‌گذرد و پرونده قتل صدها معترض به‌دست نیروهای امنیتی همچنان باز است. در یک سال اخیر، سازمان حقوق بشر ایران توانست کشته‌شدن ۵۵۱ معترض، ازجمله ۶۸ کودک و ۴۹ زن را ثبت و تأیید کند.

به‌علاوه، دست‌کم ۲۲ تن از معترضان، به‌شمول چهار کودک و ۸ زن، با خودکشی یا مرگی مشکوک از دنیا رفتند.

در شرایطی که درون ایران به سبب ممانعت جمهوری اسلامی از انجام تحقیقات بی‌طرفانه، امکان پی‌گیری این پرونده‌ها وجود ندارد، با تلاش نهادهای مدافع حقوق بشر، از جمله سازمان حقوق بشر ایران، کمیته حقیقت‌یاب شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد تشکیل شد و مشغول بررسی پرونده‌هاست.

سازمان حقوق بشر ایران با انتشار این گزارش، ضمن تأکید بر اهمیت مستندکردن جنایات جمهوری اسلامی، خواستار تلاش و مشارکت بیشتر تمام کشورهای ملتزم به اعلامیه جهانی حقوق‌بشر در پاسخگو کردن رهبران جمهوری اسلامی است.

محمود امیری‌مقدم، مدیر سازمان حقوق بشر ایران، در این باره گفت: «اعتراض مردم ایران علیه ظلم، فساد و تبعیض؛ و همچنین خواست تغییر نظام حاکم، حق مسلم همه شهروندان است. سرکوب خونین اعتراضات سراسری که به قتل صدها مرد و زن و کودک معترض انجامید یک جنایت گسترده، برنامه‌ریزی‌شده و سیستماتیک از سوی حکومت است که مصداق بارز جنایت علیه بشریت به شمار می‌رود. همه افرادی که در این جنایات مشارکت داشتند، از علی خامنه‌ای و سران جمهوری‌اسلامی گرفته تا تمام نیروهای سرکوبگر، باید در قبال جنایات خود پاسخگو شوند.»

یک سال از اعتراضات سراسری ۱۴۰۱ در ایران که با قتل ژینا مهسا امینی آغاز شد، می‌گذرد. طی این اعتراضات دست‌کم ۵۵۱ معترض، ازجمله ۶۸ کودک و ۴۹ زن، به‌دست نیروهای امنیتی به قتل رسیدند. اکثر کشته‌شدگان با سلاح گرم یا ضربات باتون به قتل رسیدند. نهادهای رسمی جمهوری اسلامی تمام تلاش خود را به‌کار بردند تا قتل این معترضان را انکار یا -با ارائه اطلاعات غلط- اخبار مربوط به مرگ ایشان را مخدوش کنند.

از این رو ثبت اسناد و مدارک معتبر در ارتباط با جنایات جمهوری اسلامی و تفکیک آن‌ها از اطلاعات غلط، در پیشبرد سازوکار پاسخگوکردن مرتکبان جنایت اهمیتی کلیدی دارد. همکاری شهروندان با نهادهای مدافع حقوق بشر، یکی از ارکان دریافت گزارش‌هاست.

تفکیک استانی

کشته‌شدگان خیزش سراسری ۱۴۰۱ از ۲۶ استان مختلف گزارش شده‌اند و بیشترین کشته‌ها به ترتیب از استان‌های سیستان و بلوچستان، تهران، کردستان، آذربایجان غربی و مازندران بوده‌اند. صرف‌نظر از تقسیم‌بندی‌های استانی، در مجموع می‌توان گفت که مناطق کردنشین و بلوچنشین ایران بیشترین کشته‌شدگان را داشته‌اند. استان‌هایی که کشته‌شدن معترضان در آنها گزارش شده، به شرح زیر است:

سیستان و بلوچستان ۱۳۶ نفر، تهران ۷۷ نفر، کردستان ۵۷ نفر، آذربایجان غربی ۵۶ نفر، مازندران ۴۲ نفر، البرز ۳۲ نفر، گیلان ۲۹ نفر، کرمانشاه ۲۴ نفر، اصفهان ۱۹ نفر، خوزستان ۱۸ نفر، فارس ۱۵ نفر، خراسان رضوی ۹ نفر، آذربایجان شرقی ۵ نفر، قزوین ۵ نفر، کهگیلویه و بویراحمد ۳ نفر، هرمزگان ۳ نفر، زنجان ۳ نفر، لرستان ۳ نفر، مرکزی ۳ نفر، همدان ۲ نفر، ایلام ۲ نفر، اردبیل ۲ نفر، بوشهر ۲ نفر، خراسان شمالی ۲ نفر، گلستان ۱ نفر و سمنان ۱ نفر.

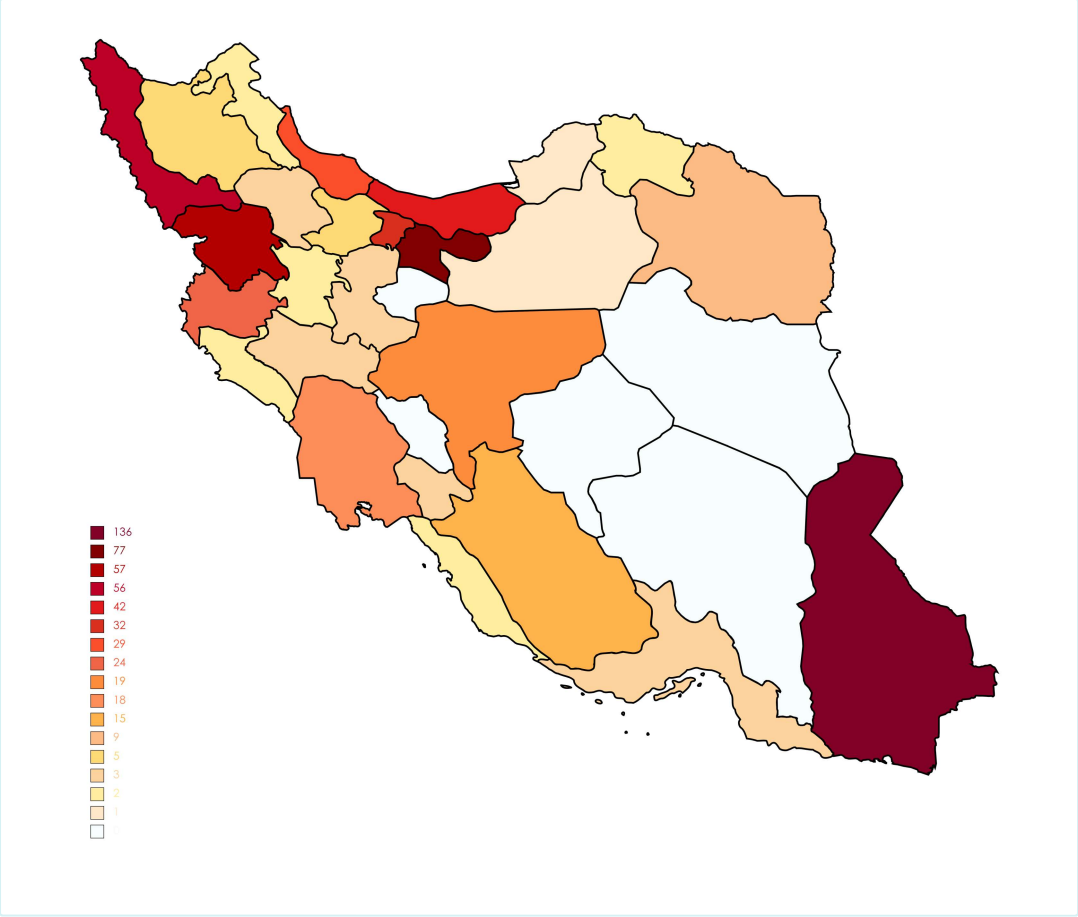

بیشترین کشته‌شده‌ها در ماه‌های سپتامبر و نوامبر ۲۰۲۲ گزارش شده بودند. بیشترین کشته‌ها به ترتیب در روزهای ۸ مهر (۳۰ سپتامبر، جمعه خونین زاهدان- ۱۰۴ نفر)، ۳۰ شهریور (۲۱ سپتامبر- ۶۳ نفر)، ۲۵ آبان (۱۶ نوامبر- ۲۹ نفر) و ۳۱ شهریور (۲۲ سپتامبر- ۲۰ نفر) گزارش شده‌اند.

اسامی و مشخصات ۲۳ مرگ مشکوک در ارتباط با اعتراضات

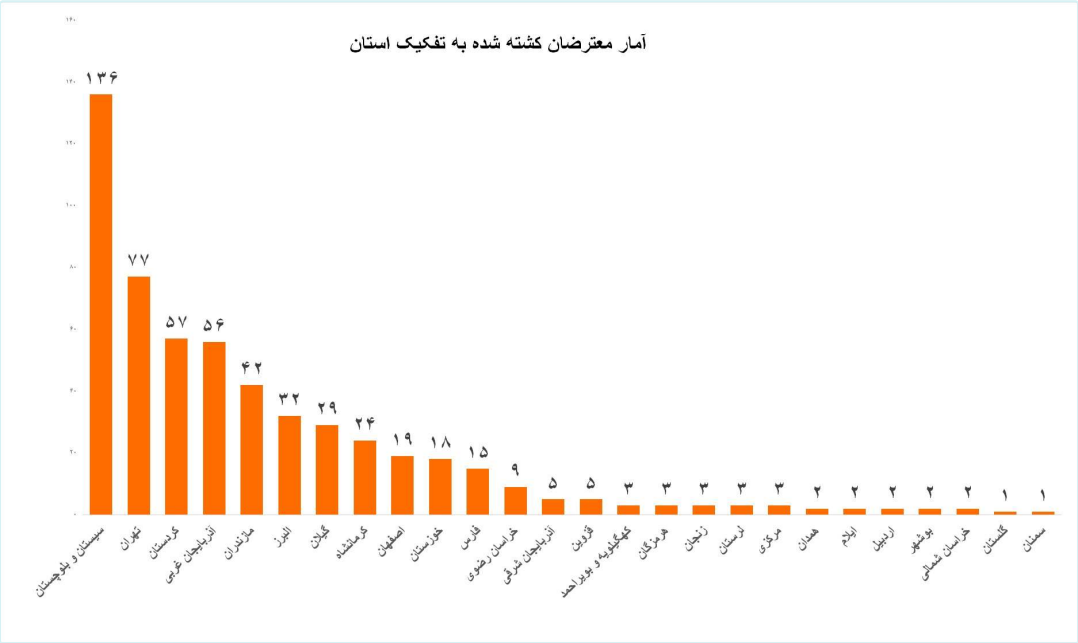

۱- پویا قیسوندی:
۲۶ ساله و اهل شهرستان کامیاران، در اوایل اعتراضات در تاریخ ۳۰ شهریور بازداشت شد و پس از آزادی، پیکر بی‌جانش در منزل پیدا شد.

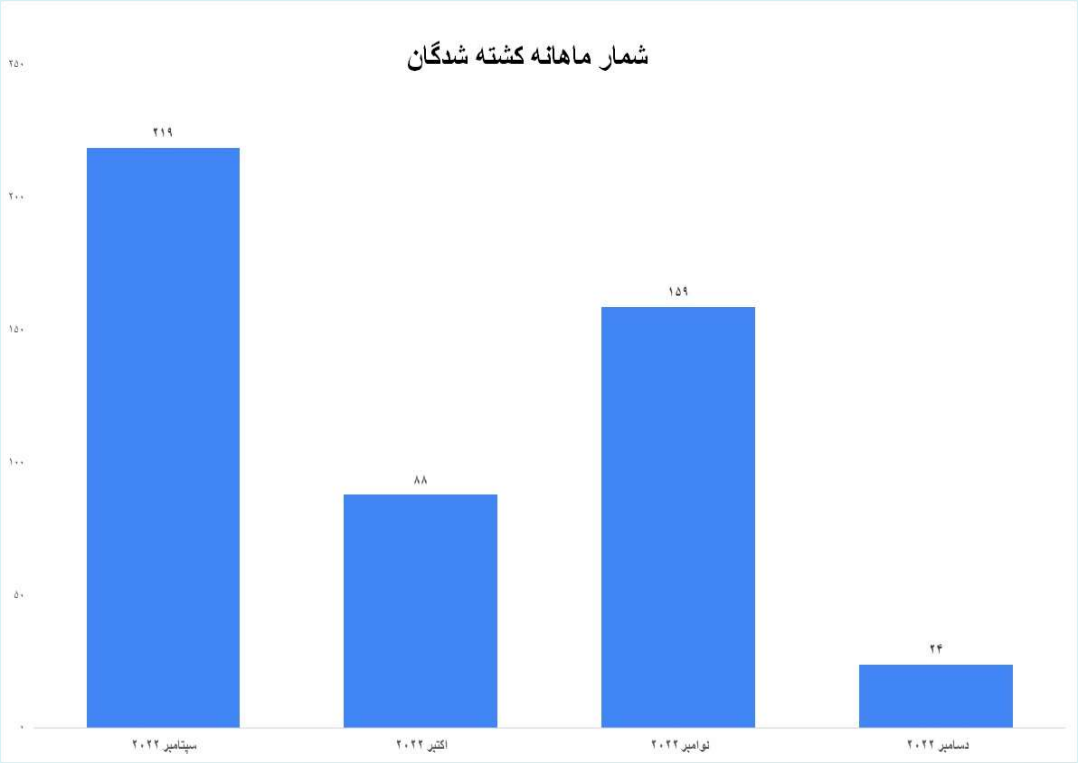

۲- علیرضا فیلی:
کودک ۱۷ ساله که پس از اینکه ماموران حکومتی تصاویر پاره‌کردنِ عکس خامنه‌ای در مدرسه را در موبایلش یافتند، جسد حلق آویز شده‌اش ۲۹ مهر ۱۴۰۱ در مغازه پدرش کشف شد.

۳- **یلدا آقافضلی ایردموسی**: دختر ۱۹ ساله‌ای که ۴ آبان ماه ۱۴۰۱ در تهران بازداشت و پس از ۱۰ روز آزاد شد. وی چند روز پس از آزادی به دلیل نامعلومی درگذشت.

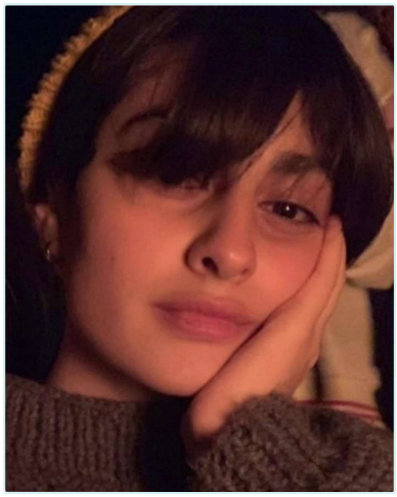

۴- **رضا شرفی**: معترض ۳۶ ساله در آبان ۱۴۰۱ در جریان اعتراضات شهر سی‌سخت استان کهگیلویه و بویراحمد بازداشت شد. او روز ۲۹ آبان پس از دو روز بازجویی از زندان آزاد شد اما چند ساعت پس از آزادی به‌طور مشکوکی درگذشت.

۵- **حسین زرین‌جویی**: وبلاگ نویس و طنزپرداز اهل لرستان بود که در دفاع از اعتراضات می‌نوشت. او در تاریخ ۱ آذر ۱۴۰۱ در سن ۳۰ سالگی در خرم آباد درگذشت. گفته می‌شود او به زندگی خود پایان داده است.

۶- **عرشیا امام‌قلی‌زاده علم‌داری**: کودک ۱۶ ساله اهل جلفا در استان آذربایجان شرقی که در آبان ۱۴۰۱ در اعتراضات بازداشت شد. او روز ۵ آذر، تنها دو روز پس از آزادی به قید وثیقه، درگذشت. گفته می‌شود که عرشیا به زندگی خود پایان داده است.

۷- **محسن جعفری‌راد**: کارگردان سینمای مستند، روزنامه نگار و نویسنده سینمایی صبح روز ۱۸ دی ماه درگذشت. در مورد او نیز گفته می‌شود که او به زندگی خود پایان داده است. محسن ۳۶ ساله در شهر کرج به اتهام حضور در تجمع اعتراضی بازداشت شده بود.

۸- **ستایش شریفی‌نیا**: کودک ۱۶ ساله اهل کردکوی در استان گلستان که در اعتراضات شرکت داشت و به صورت مشکوکی در ۲۳ دی ۱۴۰۱ در بیمارستان درگذشت.

۹- **مریم آروین**: وکیل دادگستری ۲۹ ساله اهل کرمان، روز ۹ آذر در صحن دادگاه کرمان بازداشت شد. او ۲۱ آذر به قید وثیقه آزاد شد. نزدیک به دو ماه بعد در تاریخ ۱۹ بهمن به طرز مشکوکی درگذشت.

۱۰- **فرهام (ابراهیم) نیک‌پور**: جوان ۱۹ ساله اهل آمل بود که در اعتراضات بازداشت و پس از آزادی از زندان روز ۲۶ بهمن ۱۴۰۱به صورت مشکوکی درگذشت.

۱۱- **آرش فروزنده جمالی**: ۳۲ ساله و ساکن تهران. او فعال در شبکه‌های اجتماعی بود روز ۱۹ اسفند بازداشت شد. آرش با آن‌که مدت کوتاهی در بازداشت بود، ناگهان پس از آزادی به طرز مشکوکی در ۲۸ اسفند جان باخت.

۱۲- **مریم سلیمیان**: نقاش ۲۵ ساله ساکن تهران بود که تصویر کارهای هنری خود را در شبکه‌های اجتماعی منتشر می‌کرد. پس از اینکه از خروج وی از کشور برای ادامه تحصیل در اتریش ممانعت شد، اعلام شد که خودکشی کرده است. تاریخ درگذشت او ۱۲ دی ۱۴۰۱ اعلام شده است.

۱۳- **بامشاد سلیمانخانی**: دانشجوی ۲۰ ساله، اهل آبدانان در استان ایلام، روز ۳ خرداد بازداشت شد. او پس از رهایی در ۷ خرداد به طرز مشکوکی جان باخت.

۱۴- **منصوره سگوند**: زن ۱۹ ساله عضو نیروی انتظامی اهل آبدانان بود که به مردم معترض پیوست. برخی منابع گفته‌اند که او به عنوان «نیروی داوطلب با پلیس ایران همکاری می‌کرد.» منصوره که پس از حمایتش از اعتراضات به مرگ تهدید شده بود، به طرز مشکوکی در ۱۴ خرداد ۱۴۰۲ جان خود را از دست داد.

۱۵- **متین نادرخانی**: ۲۰ ساله، دروازه‌بان تیم فوتبال داماش گیلان که پس از بازداشت در اعتراضات و آزادی از زندان، جسدش در ۲۶ اردیبهشت ۱۴۰۲ درحالی که دو گلوله به سرش شلیک شده بود، پیدا شد.

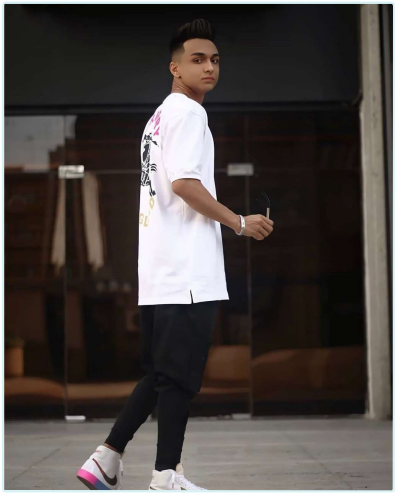

۱۶- **عباس منصوری**: جوان ۱۹ ساله معترض اهل شوش، در تاریخ ۲۵ آبان ۱۴۰۱ به دست نیروهای امنیتی ربوده شد. او چند روز پس از آزادی از زندان، در ۲۰ آذر درگذشت. برخی منابع گفته‌اند که او به زندگی خود پایان داده است.

۱۷- **شهاب‌الدین هاشمی**: دانشجوی ۲۵ ساله دانشگاه علامه طباطبایی تهران که جسد حلق آویز شده‌اش ۱۷ آذر ۱۴۰۱ در خوابگاه دانشگاه پیدا شد. رسانه‌های نزدیک به حکومت علت مرگ او را خودکشی اعلام کردند، اما برادرش مرگ او را «کثیف و سرشار از دروغ و تهمت» و «قتل مشکوک» اعلام کرد.

۱۸- **علی نظری**: معترض ۲۱ ساله اهل بیلوار کرمانشاه که اواسط آذرماه بازداشت و پس از دو هفته آزاد شد. او یک هفته پس از آزادی درگذشت. منابع نزدیک به حکومت دلیل درگذشت او را سکته قلبی عنوان کردند. پسرعموی علی با انتشار یک پیام ویدیویی مرگ وی را مشکوک خوانده است.

۱۹- **محبت مظفری**: وکیل دادگستری ۳۳ ساله اهل بهبهان که وکالت برخی از معترضان را برعهده داشت، در منزل خود بازداشت و پس از آزادی از زندان، درحالی که آثار کبودی و شکنجه روی بدنش مشهود بود، روز ۱۳ بهمن ۱۴۰۱ در خواب دچار خونریزی شد و درگذشت.

۲۰- **مهسا زرین چنگ**: فعال مدنی ۳۲ ساله اهل ایلام و یکی از معترضان بود که درطی اعتراضات چندین بار بازداشت شده بود. جسد او اواخر اسفند ۱۴۰۱ در کوه‌های اطراف تهران پیدا شد و پس از پیدا شدن جسد، ماموران امنیتی به منزل والدین وی یورش برده و وسایل شخصی وی را ضبط کردند. ماموران از خانواده وی خواستند که در اعلامیه فوت، دلیل مرگ را «سقوط از ارتفاع حین کوهنوردی» اعلام کنند.

۲۱- **آرنیکا قائم‌مقامی**: دختر ۱۷ ساله‌ای که روز ۳۰ مهر ۱۴۰۱ جسد او پس از شرکت در اعتراضات پیدا شد. مقام‌های جمهوری اسلامی اعلام کردند که از طبقه چهارم پرتاب شده و جان سپرده است، درصورتی که گزارش‌های شهروندی می‌گویند آرنیکا براثر ضربات باتون جان سپرده است. خانواده‌اش تحت فشار نیروهای سرکوب قرار دارند.

۲۲- **امیرحسین ترروال**: یکی از معترضان بازداشت شده در ۲ آبان ۱۴۰۱ که در بازداشت مورد آزار و شکنجه قرار گرفت و برای اعتراف اجباری تحت فشار گذاشته شد. او روز ۱۷ اردیبهشت ۱۴۰۲ به قید وثیقه آزاد شد اما روز ۲۶ اردیبهشت به شکل مشکوکی درگذشت. گزارش‌های رسمی دلیل درگذشت او را سکته قلبی اعلام کرده‌اند.

این فهرست، حداقلی است. در صورتی که شما هم اطلاعاتی در مورد مرگ‌های مشکوک یا کشته‌شدگان و آسیب‌دیدگان اعتراضات سراسری دارید، بر روی نرم افزارهای سیگنال، تلگرام و یا واتس آپ با شماره زیر با سازمان حقوق بشر ایران تماس بگیرید:

۰۰۶۱۴۷۸۴۹۴۸۴۹

اگر ترجیح می‌دهید تماس‌تان از طریق ایمیل باشد، آدرس **mail@iranhr.net** (**mailto:mail@iranhr.net**) نیز گزارش‌های شما را دریافت می‌کند.

(mailto:?subject=گزارش: دست‌کم ۵۵۱ کشته و ۲۲ مرگ مشکوک در اعتراضات یک سال گذشته&body=url:http://iranhr.net/fa/articles/۶۲۰۰/)

(https://twitter.com/intent/tweet?source=http://iranhr.net/fa/articles/۶۲۰۰/&text=http://iranhr.net/fa/articles/۶۲۰۰/ گزارش: دست‌کم ۵۵۱ کشته و ۲۲ مرگ مشکوک در اعتراضات یک سال گذشته&via=iranhr)

(https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://iranhr.net/fa/articles/۶۲۰۰/&t=گزارش: دست‌کم ۵۵۱ کشته و ۲۲ مرگ مشکوک در اعتراضات یک سال گذشته)

به اشتراک بگذارید

(/fa/print/۵/۶۲۰۰/)

ALSO ON **IRAN HUMAN RIGHTS**

اعدام سه زندانی «مواد مخدر» در اصفهان

5 days ago

پشتیبانی و توانمند سازی جامعه مدنی و لغو مجازات اعدام از اهداف اصلی سازمان حقوق بشر ایران هستند.

اعدام دست‌کم سه زندانی در قزل‌حصار کرج

a day ago

پشتیبانی و توانمند سازی جامعه مدنی و لغو مجازات اعدام از اهداف اصلی سازمان حقوق بشر ایران هستند.

Baluch Najibollah Dahmardeh Secretly ...

9 days ago

Iran Human Rights (IHR) is a non-profit, human rights organization with ...

... بشر ایران ... سمی فاطمه

6 days ago

... جامعه مدنی و ... اهداف اصلی ... ایران هستند

0 Comments

Login

Start the discussion...

LOG IN WITH

OR SIGN UP WITH DISQUS

Name

Share

Best Newest Oldest

Be the first to comment.

Subscribe Privacy Do Not Sell My Data

ثبت نام در خبرنامه!

ما را در فیسبوک دنبال کنید (HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/HUMANRIGHTSIRAN)

سایر پست های @IHRIGHTS

۱۳ ژوئن **Iran Human Rights** @ihrights (https://twitter.com/ihrights)
#Iran (https://twitter.com/hashtag/Iran): Ebrahim Gomshadzehi, a ۴۸-year-old Baluch man sentenced to death for drug-related charges, was executed in K… https://t.co/kstjaJvhtv (https://t.co/kstjaJvhtv)

---

۱۳ ژوئن **Iran Human Rights** @ihrights (https://twitter.com/ihrights)
حکم دو زندانی که با اتهامات مربوط به «مواد مخدر» و «قتل عمد» به #عدام (https://twitter.com/hashtag/اعدام) و قصاص نفس محکوم شده بودند، در زندان مرکزی… https://t.co/CEDTguvpqQ (https://t.co/CEDTguvpqQ)

---

۱۳ ژوئن **Iran Human Rights** @ihrights (https://twitter.com/ihrights)
حکم یک زندانی #بلوچ (https://twitter.com/hashtag/بلوچ) که با اتهامات مربوط به «مواد مخدر» به #عدام (https://twitter.com/hashtag/اعدام) محکوم شده بود، در زندان مرکزی #کرمان (https://twitter.com/hashtag/کرمان) به اجرا درآمد… (https://t.co/۸mViF۵MjAN) https://t.co/۸mViF۵MjAN

برقراری یک جامعه مدنی پویا و نیرومند در ایران، از طریق توانمند سازی شهروندان و ترویج فرهنگ حقوق بشر از اهداف سازمان حقوق بشر ایران است.

حمایت کنید

آخرین کارتون

(/fa/cartoons/۷۱/)

آخرین گزارش

۱۰ دسامبر

گزارش: دست‌کم ۵۴۱ سال و ۵۷۷ ضربه شلاق زندان برای مدافعان حقوق بشر در ایران
(/fa/reports/۳۶/)

(/)

حمایت کنید

درباره ما (/FA/ABOUT/) تماس با ما (/FA/CONTACT/)

(HTTP://WWW.TOOSHEH.ORG/)

(HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/HUMANRIGHTSIRAN)

(HTTPS://TWITTER.COM/IRANHR/) (/HTTP://IRANHR.NET/FA/RSS)

NGOsource Equivalency Determination on File

(http://www.ngosource.org/about-equivalency-determination-on-file-badge?ref=https%3A%2F%2Firanhr.net%2Ffa%2Farticles%2F۶۲۰۰%2F)